

Izhaja
vsak četrtek; ako je ta
dan praznik, dan poprej.
Dopisi naj se izvolijo fran-
kovati.
Rokopisi se ne vračajo.
—
Za inserate se plačuje
po 20 vinarjev od garmond-
vrste za vsakokrat.

MIR.

Vsakemu svoje! — Slovenci! Ne udajmo se!

Velja:
za celo leto 4 krone (2 gld.).
Denar naj se pošilja pod
napisom:
**Upravništvo „Mira“
v Celovcu.**
Vetrinjsko obmestje št. 26.
Naročnina naj se plačuje
naprej.

Leto XIX.

V Celovcu, 15. februarja 1900.

Štev. 7.

Kmetom Spodnjega Roža v pomislek!

(Dopis.)

Kamorkoli pride človek dandanes, povsod sliši jadikovanje čez slabe čase. Vsi delavni stanovi brez izjeme zdihujejo in vsak misli, da ravno ta stan, v katerem je, je najtežavnejši. Gotova resnica pa je, da je najbližje propada kmetijski stan. In kaj je temu uzrok? Ako hočemo odkrito resnico govoriti, temu niso toliko uzrok slabi časi, slabe letine, — saj polje še ravno tako rodi, kakor pred 40. leti. A kakšen razloček je med kmetijami takrat in dandanes! Koliko jih je že bilo prodanih v teku teh let, in druge so zadolžene do vratu in tudi tem bo prej ali slej zapel boben. Le malo je kmetij, katere se še morejo imenovati trdne! In kdo jih kupuje? Grofi, graščaki, fužinarji itd. Kjer so pred kratkem še živele cele družine, čeravno ne v obilnosti, vsaj zadovoljno in pošteno, je zdaj vse zapuščeno in prazno, posebno v gorskih krajih.

Ozrimo se samo nekoliko po spodnji rožni dolini. Zavrh nad Bistrico, kjer je še pred malo leti živel okrog 200 duš kmetijskega ljudstva, je zdaj razun dveh ali treh kmetij vse last bistriških fužin. Tam živi samo nekaj malega najemuikov, drvarjev in fužinskih gozdarjev. Vsi drugi so šli s trebuhom za kruhom! V Ljubelju je na levo stran ceste skoraj vse lastnina fužin v Podljudelju, in lansko leto je že kupil prej omenjeni fužinar prvo kmetijo na desni strani. Tako bi mogli še več krajev naštet, in če se temu na kak način ne opomore, bodo prešle v kratkem času vse kmetije, posebno v gorah, v roke fužinarjev. Uzrokov, zakaj je tako, je več. Eden najhujših pa je ta, ker kmetije vse premalo samim sebi zaupamo, premalo, bi rekel, vkup držimo, se pustimo voditi od vsakovrstnih „škricev“, kateri hočejo biti naši najboljši „prijatelji“, pa so od nekdanj že nasprotniki kmetij in kmetijskega ljudstva. Poglejmo le fužinske uradnike! Kakšne prijatelje se nam delajo posebno ob času volitev. Če ima pa kdo kaj drv prodati fužini, pa nikdar toliko ne dobi, kolikor stanejo iz grofovega, kateri ima na stotine oralov gozda. Iz grofovega n. pr. stane kubični meter drv na fužino zapeljan 1 gld. 80 kr., kmet pa dobi samo 1 gld. 50 kr.

Morda poreče kdo: če pa denar skoz leto potrebujem, ga lahko pri fužinarju dobim brez obresti in po zimi mu drva zapeljem in dolg je plačan; tedaj mi vendar le dobro stori. Le počasi, prijatelj; tudi to ni taka dobrot, kakor se na prvi hip vidi; ker, kedar kdo denar naprej vzame in potem drva dá, mora boljši mero dati in sicer 10% nadmerila. Na primer: če vzame 100 gld. in potem zapelje 100 kubičnih metrov drv, tako stori to 10% nadmerila; pri 100 metrih torej že 10 kubičnih metrov; meter po 1 gld. 50 kr. je 15 gld. in tako mora 15 gld. plačati obrestij. Ko bi denar drugje dobil, bi plačal samo 5 gld.

Kakor se čuje, letos fužinar od nekaterih posestnikov še drv kupiti noče, in to zaradi volitev, ker ga takrat niso ubogali. On misli, da jih bo s tem tako pripel, da pojde prihodnjič vse po njegovi „komandi“. Pri nas v gorah je res tako, če se včasih kaj lesa ne proda, da kmet ne more shajati, ker žita za dom vse premalo pridelamo, delavci so pa zmirom dražji. Če hočemo še obstati, si moramo sami na kak način pomagati. Jaz v tej reči sicer nisem izveden, a mislim, da bi bilo dobro, ko bi se tudi pri nas v Spodnjem Rožu združili in napravili kako zadrugo ali skladišče, kakor ga imajo v Sinčivasi. Morda bi lahko tudi vsakovrsten les prodajali, kar ga še imamo odveč, ker združeno bi se dalo še kaj doseči, kar posamezniku nikakor ni mogoče. Vsekakor bi bilo dobro, ko bi se rodoljubi iz Spodnjega Roža zbrali kje v posvetovanje. Ali tudi v „Miru“ naj se naši možje oglašé in povedó svoje misli. Skrajni čas je, da si sami kako pomagamo. Dokler se bomo samo na druge zanašali, se nam bo zmiraj slabše godilo. Pomagaj si sam, in Bog ti pomore, pravi pregovor.

L.

Dopisi.

Iz Beljaka. (O učitelju na beljaški c. kr. strokovni šoli.) Kakšne razmere vladajo na beljaški obrtni šoli, more se razvideti iz sledečega jako zanimivega dogodka, ki je vreden, da se za vselej pripiše. Nek ljudski učitelj, ki poučuje postransko tudi v strokovni šoli trgovinski zemljepis, upa se v učni uri, namesto da bi poučeval svoj predmet, udrihati na vse mogoče načine po Čehih,

Slovincih in sploh Slovanih. Proti Čehom se tako šopiri, kakor da bi jih mogel vse skupaj vtakniti v svoj žep. Čehom, pravi, za njihov jezik nič ni mar, vsaj radi govorijo nemško, če le morejo ubožci dobiti par nemških krajcarjev. (Morda je pa ravno narobe!) Ljudstvo je nahujskano po bogataših in po razumništvu. In čujte, kaj pravi o „hetzblattu“ „Miru“. Seveda je „Mir“ vzrok narodnemu prepiru na Koroškem. Ali — blagor Nemcem — „napredno“ slovensko ljudstvo ni tako neumno, da bi rado podpiralo tak list, ki je za prepir. „Mir“ obstoji samo zavoljo tega, ker pravijo duhovniki neumnim „črnim“ kmetom, da si ga morajo naročiti, sicer pridejo — koga ne spreleti kurja polt? — v pekel! In tako uči učitelj, ki je plačan od dežele, v kateri plačuje davek tudi dobra tretjina Slovencev, in ki poučuje na c. kr. zavodu ne samo nemške učence, ki so pa itak že doobra nahujskani, ampak tudi Slovence. Sicer pa nosijo nekateri c. kr. strokovni učitelji tudi očito črno-rudeče-žolte svinčnike z napisom „Heil und Sieg Allddeutschland!“ Ni li to izdajstvo?!

Iz Poreča. („Südmark“.) Dne 21. jan. je bil tukaj v Lesjakovi gostilni občni zbor „Südmarkine“ podružnice. Shod je bil srednje obiskan. Pričakovali so gostov in govornikov iz Celovca, a zastoj so čakali; ni jih bilo, akoravno shoda precej časa niso otvorili. Glavno besedo je imel gosp. učitelj Herman. Nastopila je pa tudi šolarica, učenka tretjega razreda Frančiška Woschitz (beri: Božič), belo oblečena, okinčana okrog prsij z nemškim, črno-rudeče-žoltim trakom. Nastopila je menda kot nekaka nemška „boginja“ in navduševala navzoče za nemštvo in „Südmarko“. Ta dekljč je prodajal potem tudi „Südmarkine“ razglednice. Tako torej za „Südmark“ delujejo tudi otroci-šolarice! Ali je to dovoljeno? Ali vedó šolske oblasti za to? Kaj bi bilo, ko bi kak šolar tako nastopil na kakem slovenskem shodu?! To bi bilo kričanja po vseh nemških listih! — V poročilu se je poudarjalo tudi, da je lani posestnik Fišer p. d. Radar na Zgornjih Gorjah sprejel od „Südmarke“ 600 gld. podpore. Kar čudno se je ljudem zdelo, da tako očitno naznanjajo ljudi, kateri od „Südmarke“ sprejemajo — Judeževe groše! V obče pa je bilo zborovanje precej klaverno ter je pokazalo, da za to društvo delujejo največ le učitelji (!), in da je „Südmark“ pri nas vsaj — nepotrebna!

PODLISTEK.

Kako bi bilo na svetu brez vere?

(Črtica iz življenja. — Poslovenil Svečan.)

„Vera, vera, cerkev cerkev! Tako nam zmirom propovedujejo duhovniki, kakor bi brez tega svet obstati ne mogel. Jaz sem že dosti občeval z ljudmi, ki niso imeli nobene vere in dobro sem izhajal z njimi; včasih boljše nego s tistimi, ki rožni venec nosijo v žepu in katerim je cerkev prva reč. Pridne roke, bistra glava, spretni jezik in nekaj poguma pri meni več velja nego vse propovedi duhovnikov.“ Tako je govoril v nedeljo popoldne v gostilni pri „Zlatorogu“ bogati trgovec H. . . ., kateremu so se nekateri tovariši pritoževali, kako je zjutraj pri propovedi g. župnik okregal nemarne in mlačne kristjane.

Nihče izmed navzočih se ni nadejal, da trgovec svojo krinko tako predrzno vrže na stran v pričo mnogih ljudij. Vsi so obmolknili. Nekateri so se sicer v svojem sreč strinjali z bogatim zasmehovalcem, ali sram jih je bilo vendar javno mu pritrditi. Drugim pa ni ugajal njegov bogokletni govor. Ker pa je to bil premožen gospod, se nihče ni upal nasprotovati mu in tako je nastalo čudno, v gostilni nenavadno molčanje, dokler zgovorni trgovec s svojimi dovtipi najbližnjim sosedom ni znova razvezal jezikov.

Med gosti pri „Zlatorogu“ je sedel tudi star, pošten krojaški mojster, ki je bil že dolgo let v hiši našega trgovca dobro znan. Oče sedanjega

mladega trgovca je bil boter njegovim otrokom in pogostoma se je v važnih rečeh posvetoval z njim. Spoštoval je poštenega mojstra tako, da ga je pri narejanju oporoke poklical za pričo.

Ko je poštteni starček iz ust mladega gospoda slišal one bogokletne besede, zavzel se je. „Taka načela,“ mislil si je, „pripeljejo te, ljubi gospod, na stranska pota in slabo boš končal. Tvoj rajni oče bi se ustrašil, ako bi mogel zvedeti, da si iz svojih ust izustil nekaj enakega. Ali kako naj nesrečnežu pomagam?“ — premišljeval je ves žalosten. Naenkrat nekako razveseljen reče sam sebi. „Že vem, kako ga poučim!“ Potem izprazni kupico, plača gostilničarju in s hitrimi koraki odide.

Drugi dan na vse zgodaj hiti krojač v hišo mladega trgovca. Bogati gospod je sedel in delal po svoji navadi v pisarni. Krojač potrka na duri, vstopi v sobo in prijazno pozdravi gospoda.

„Kaj pa mi prinašate tako zgodaj, ljubi gospod mojster?“ vpraša trgovec.

„Jaz bi rad kaj odnesel,“ odgovori krojač. „Prinesel sem lanski račun. Potrebujem denarja in prosim, da bi me izvolili plačati.“

„Kaj ste prinesli, — lanski račun?“ vsklikne trgovec, gledajoč popir. „Saj sem vam že dal tistih 30 gld. in vi se tega ne spominjate? Nisem imel takrat vašega računa, nisem tirjal od vas pobotnice in vi o tem že ničesar nočete vedeti? Sram vas bodi, vi tercijskeci; sramujte se zagrizeni klerikaleci! Toliko nepoštenosti bi pri vas nikoli ne bil iskal!“

„Dà, ako bi bil tercijskec in zagrizen klerikalec,“ reče mojster, potem bi seveda ne upal se zahtevati od vas, da bi še enkrat plačali. Meni

pa so raz oči padli okovi, s katerimi jih veže vera. Jaz sem se oprijel načela, katero tudi vi dobro poznate. Pridne roke, bistra glava, spretni jezik in nekaj poguma več velja ter več denarja naredi, nego vse propovedi duhovnikov. Kakor vidite, sem se vseh starih predsodkov iznebil. Vi nimate od mene pobotnice, nimate dokazov, da ste mi denar izplačali in 30 gld. baš zdaj potrebujem. To bode prvi sad mojih novih načel, moje špekulacije!“

Trgovec se preplaši in kmalu bi se bil jezno znosil nad krojačem, ako bi se ne bil spomnil, da krojač cika na besede, katere je govoril sinoči v gostilni pri „Zlatorogu“. Nekaj časa molči, potem pa vpraša:

„Gospod, povejte mi, ste-li pošten človek ali kak goljuf?“

„Dokler sem bil veren, je beseda „pošten“ pri meni veliko veljala. Sedaj pa pri meni velja namesto vere — špekulacija; kar se tiče lisjaka in goljufa, so to besede, katerih se spretni špekulant ne ustraši, samo da mu kaj nese. Toda čemu toliko besedij? Gospod, izvolite mi izplačati denar, sicer vas bodem tožil.“

„Tožite, dà, tožite. Na moji strani je pravica!“

„Kaj se vam ne sanja?“ reče krojač. „Vi ste vendar tako pameten gospod! Kako more biti na vaši strani pravica, saj nimate zoper mene nobenih dokazov v rokah! Kje pa imate pobotnico, da ste mi plačali? Jaz to utajim, in morate zgubiti in navrh še plačati sodnijske stroške.“

„Ali jaz vas bodem prisilil prisegati,“ razjezil se je konečno trgovec.

„In veste, kaj je prisega?“ odreže se krojač. „Dokler je pri meni še vera kaj veljala, ne bil bi

Iz Reberce. (Železnica.) Že dolgo, dolgo govorijo, da bode enkrat žvižgal „lukamatija“ iz Sinčevasi v Kaplo; premerili so že velikokrat vse, vplačali so tudi že denar za zgradbo železnice, a nje le še ni. Lani po zimi se je močno govorilo, da bode šla, in imela bi se že vigradi zidati, a sedaj je zopet vse zaspalo; železnica spi mirno spanje in postiljon Korl, ki se je bal že za svojo službo, še vedno veselo zatrobi po Miklavčevem klancu. Zvedelo se je sedaj, da bode še dolgo trajalo, preden se zgradi železnica, že vsled tega, ker se tukaj še niso natanjko odločili, ali hočejo imeti železnico z ozkim ali navadnim (normalnim) tirom, in ker se tudi v železničnem ministerstvu uradniki vedno menjajo, tako, da se stvar še bolj zavleče. — Tako bodedo morali že še precej potrpeti. Dotlej pa bodo še vozili po cesti, kar je še izvoziti iz Kaple, dotlej bode še trobil postiljon visoko sedeč na poštnem vozu svojo priljubljeno pesem: Trara, trara, trariradi, in dotlej bode moral brusiti tudi še pisec teh vrstic večkrat svoje pete po prašni cesti od Sinčevasi do Reberce.

Iz Škofič. (Smrt.) Nagla smrt nam je pobrala dné 1. febr. Jožefa Kleber-ja p. d. Vrančka. Napravljaj se je, da bi šel k maši, pa med tem se je zgrudil v sobi na tla in bil je mrtev. Star je bil 81 let. Nagle in neprevidene smrti, reši nas, o Gospod! — Dnó 8. febr. smo pokopali kmetico p. d. Šornco. Krmila je svinje in pri tem jo je en majhen koček vgriznil nekoliko v prst, toliko, da se je prikazala kri. Ona se v začetku za to ni brigala, pa roka jej začne otekati in zastonj je bila vsa zdravniška pomoč; morala je umreti zaradi zastupljene krvi. Rajna je bila pridna, varčna in dobra gospodinja, od vseh spoštovana in ljubljena. Bog ji bodi milostljiv! — Skoraj me je malo sram sporočiti, da so ji zapeli naši domači pevci — nemško nagrobnico!

Iz podjunske doline. (Važen nasvet.) Na Koroškem se slovensko ljudstvo od dné do dné bolj pogreza v valovje nemštva! Nihče ne more tega tajiti. Ljudstvo vsak dan bolj nemškutari. K temu ga navajajo — šole. Iz šol je izključena slovensčina, in naravno iz šolskih knjižnic slovenske knjige za mladino. In vendar se mora v mladini gojiti ljubezen do materinskega jezika — pozneje je že prepozno. Zato nasvetujemo: Vsak katehet na Koroškem si naj preskrbi slovenskih knjig za mladino. Te naj razporejue med deco, ter jih naj vnema za branje, za slovensčino! Ker pa kateheti na Koroškem niso v blestečem — (niti v ugodnem ne!) — gmotnem položaju, se obračam na domoljube, naj blagovolijo podpirati to rodoljubno delo s tem, da dopošljejo mladini primerne spise uredništvu „Mir-a“ v Celovcu, ki bo knjige potem razdelilo na deželo. M.

Iz Rožne doline. (Kako vzgajajo našo mladino!) Dopis v zadnji številki „Mira“ mi daje priložnost, da vam, gospod urednik in ljubim bralcem „Mira“ napišem izgled, kako se v naših koroških šolah nemškutari. Nekje (kraja ni treba imenovati, a je na Koroškem, nekje blizu Beljaka) v čisto slovenskem kraju, se otroci le v „samoizveličalni“ nemščini poučujejo. Da bi si v slovensko bučico dobro zabili, da je nemščina vse, morajo v svoje zvezke za lepopisanje pisati sledeče: „Deutscher (otrok je pisal le „deutschen“) Sinn ist Ehrenpreis,

deutsches Herz Vergissmeinnicht, Deutsche Treue Augentrost“. Besede „deutsch“ so morali podčrtati, kar v celem zvezku pri drugih stavkih ni. Če se otrokom to v glavo ubija, se lahko ume, kakšen sad šola rodi. Slovenci, ali bodede vse to mirno gledali? Kdaj se bodede spametovali? Če se naša deca v šoli nič družega ne nauči, je boljše, da jo ohranimo doma, kjer nam bo ostala vsaj nepopačena. Davkoplačevalci moramo vzdrževati šolo, zato pa pri vsaki priložnosti zahtevajmo šolo, katera nam bo res koristila, kakor je šola v Št. Rupertu pri Velikovcu. R.

Iz spodnjega kraja. (Bomo se poturčili?) Blizu „Koroškega Celja“ je župnija, ki šteje blizu 1200 duš. Vsi so Slovenci, ali knjige „Družbe sv. Mohorja“ jim mrzijo. Ta prekristna družba je štela lansko leto tam samo 11 udov, tim bolj pa jim ugaja „Bauern-Zeitung“, iz katere srkajo svojo modrost. To je drevo! In sad? Noben duhovnik jim ni po volji. Pri volitvah se godi vse po receptu „koroško-celjskih“ liberaluhov in nemškutarjev. Tudi to-le: Letos smo našli do danes 8 porodov, zakonski je bil eden, nezakonskih pa 7! Res! „Se-li pobira grozdje od osata?“ — „Mir“ naj bi nikoli ne pisal, da ne napredujemo. Saj vidite, kako močno napredujemo: kmalu ne bo razločka med nami in — Turki. Z materno besedo vred krajejo nam tudi vero in poštenost!

Od štajerske meje. (Slovensčina in železniški uradniki.) Začetkom januarja je prišel neki slovenski kmet na kolodvor v Spodnji Dravograd, da bi si kupil vozni listek do Pliberka. Ker se je mislil peljati tja in nazaj, je dal dve kroni za vožnjo, rekoč: „retour-karto na Pliberk“. Uradnik, sevé nemški, odtrga list iz neke knjigice, dá ga kmetu namesto navadnega voznega lista, in mu potisne eno krono nazaj, rekoč, da naj mu dá še osem vinarjev k prvi kroni. To se kmetu ne zdi prav, ker vé, koliko stane vožnja sem in tja v Pliberk. Zato reče: „jaz hočem retour-karto“, ali uradnik mu potisne list nazaj in pravi: „Da hast ja“. Kmet vzame svoj list in gre. Pri vratih, ko služabnik listke pregleduje in zaznamuje, spet vpraša kmet, ali je ta list prava „retour-karta“ na Pliberk, in služabnik pogleda in pravi samo: „Ali se boste v Pliberk peljali?“ Kmet mora z listom v voz. Ko se pripelje v Pliberk, hoče, kakor navadno, oddati pol lista služabniku; ta pa hoče imeti cel list. Tako se nekaj časa prepirata za list, potem še le služabnik pové kmetu, da je bil ta list le na eno stran. Zdaj je kmet spoznal, da ga je uradnik na kolodvoru v Spodnjem Dravogradu vodil za nos in kmet je rajši iz Pliberka pet ur hoda nazaj peš hodil, kakor da bi zopet nazaj celo vožnjo plačal, in se od uradnikov pustil za norca imeti. Mislim, da je uradnik vendar zato tu, da postreže ljudstvu, in da skrbi za dohodke železnici. Vodstvo železnice naj bi pa tudi za to skrbelo, da bi nastavljal take uradnike, kateri znajo slovensko, da se ložeje sporazumeje s strankami.

Od nekod. Z veseljem sem sprejel poročilo, da bo naš ljubi „Mir“ zdaj večkrat izhajal in tudi zdaj že komaj čakam, da ga v četrtek popoldan dobim v roke. In reči moram, da se tudi naše ljudstvo „Mira“ veseli. Seveda morate, gosp. urednik, pridnejši biti, kakor prej, in prav zato v eni številki prosite dopisnike, da bi vam obilno poma-

gali. Listu je potreba, da prinaša veliko kratkih poročil iz vseh naših krajev, kolikor mogoče hitro, in da poroča tudi o drugih zanimivih dogodkih, ker ga bodo ljudje potem še rajši prebirali. Zato pa je treba, da se vsi vaši zvesti dopisniki združijo v trdno zvezo, in da se vsak izmed njih zaveže vsaj vsakih 14 dnij en dopis poslati. Mislim, da bo taka zveza naše rodoljube vspodbujala in z družbenimi močmi bo se že nekaj doseglo. V vsakem kraju se dogodi dosti zanimivega, o čemur se more poročati. Torej, rojaki, na vstrajno delo! V edinstvi in zvezi je moč. R.

Novičar.

Na Koroškem.

(Razpisane službe.) C. kr. okrajno glavarstvo v Velikovcu je razpisalo službo babice za občini Bistrica in Globasnica ter za občino Libeliče. Razpis službe za prvi dve občini pravi, da naj bi prosilki znali slovenski („kundig sein sollen“) pri drugi se pa znanje slovensčine niti ne omenja! Ali preslavno okrajno glavarstvo velikovsko, oziroma njega načelnik, še vedno ne vé, da so Libeliče čisto slovenska občina in ali slovenskim materam noče privoščiti niti babice, ki bi se mogle z njimi tudi pogovoriti? — Kako že pravi dr. Koerber v znamenitem svojem ukazu? Uradniki naj se ozirajo na potrebe ljudstva! Koliko se v resnici zmenijo za to, kaže nam zopet ta ukaz!

(V Celovcu) se je lani porodilo 721 otrok, od teh 273 v porodišnici. Izmed otrok v treh kat. farah je bilo 281 zakonskih in 163 nezakonskih. Umrlo je 791 oseb, od teh v bolnišnici 346. Zakonov se je sklenilo 177. Iz katoliške cerkve je izstopilo 34 odraslih in 9 otrok. Katoličanov je v Celovcu 20.529, luterancev 555, židov 126.

(V Beljaku) hočejo zidati od katoliške cerkve odpadli Nemci protestantsko (lutrovska) cerkev. Za zgradbo in za pruskega pastora potrebujejo 30.000 gld., katere hočejo med „bratci“ priberati. Pastora so dobili že iz Prusije!! Kajpak jim je pri tem največ za politično agitacijo. Zato napravljajo tudi po gostilnah svoje „evangeljske“ shode.

(Novi železnici.) Razni listi poročajo, da hoče vlada državnemu zboru, ko se zopet zbere, predložiti predlogo za novo železnico preko Tur in preko Karavank. Železnico preko Tur hočejo peljati čez Gosinje-Malnice, železnico preko Karavank iz Celovca čez Svetnovas in Št. Jakob. Zidali bi železnici 10 let.

(Bolezni.) Zavoljo skrajno nezdravega vremena boleha mnogo ljudi na nalezljivih boleznih. V Celovcu močno razsaja gripa (influenca). V Lomu pri Pliberku imajo davico. Več otrok je umrlo. Šolo v Tunelu so morali za 14 dnij zapreti. Tudi v Prevaljah se še vedno prikazuje davica. Istotako jo imajo na Ziljski Bistrici. — V Št. Štefanski občini še vedno razsaja vročinska bolezen.

(Osebné novice.) V Gradcu je dné 5. febr. umrl vitez Leopold Moro, veleposestnik v Vetrinju in tovarnar, star 74 let. Svoj čas se je udeleževal tudi političnega življenja in bil je deželni in državni poslanec. V državnem zboru je dolgo let zastopal celovško mesto. Pripadal je liberalni stranki. Z njim

krivo prisegal za nobene zaklade sveta; ali kakor sem že poprej rekel, teh starih predsodkov sem se iznebil in tako vam bodem zdaj prisegal, kedar in kolikratkoli hočete, prav ali krivo, vse jedno, samo da kaj nese. Sicer, kakor veste, so se krive prisege itak že precej udomačile. In kaj čuda? Ali ni to nezmisel, če človek reče: „v to mi pomagaj Bog in njegov sveti evangelij“, ako v Boga ne veruje, evangelij zaničuje in se božje sodbe ne boji? Ali, ljubi gospod, čemu toliko govora? Škoda časa! Kakor vidim, vi nočete plačati, česar jaz zahtevam; naj torej postava odloči! Na svidenje pri sodnji!“

Po teh besedah krojač odide. Razjarjeni trgovec leta po sobi gor in dol. „Kaj naj začnem s tem goljufom?“ mrmra sam pri sebi. „Norec bi bil, ako bi mu še enkrat plačal 30 gld.“ Tega ne storim!“

Ko je tako nekaj časa premišljeval, sklenil je posvetovati se z odvetnikom. Povabil ga je k sebi na večerjo. Odvetnik, ki je bil ob enem notar, je prišel. Ko sta se vsedla h kozarcu vina, začel je trgovec pripovedovati ves dogodek; sevéda pri tem ni omenil niti z besedo včerajšnjega svojega bogokletnega govora v gostilni pri „Zlatorogu“. In ko je pametnemu notarju vse razložil, vprašal je, kaj je začeti z nepoštenim goljufom?

„Kaj začeti?“ reče notar. „V tej zadevi je vse delo zastonj, ako nimate pobotnice; in če bode krojač prisegel, ne preostaja vam družega, kakor še enkrat plačati. Tako daleč pride lahkomišelnost v veri. Človek, ki je zavrzel vero in se ne boji Boga, je vsega zmožen. Čim bolj vere primanjkuje, tembolj se množijo hudodelstva. Ako se to ne popravi, Bog sam vé, kam pridemo. Naše

postave, naše pravice, nam brez vere nič ne pomagajo. Brez vere je poštenost kakor trst, kate-rega veter maje, brez nje je pravica in postava kakor šiba, katero more zviti človek po svoji volji sukati. Brez vere je človeška družba kakor ladja brez sidra in brez krmila. In vsega tega so vzrok bogokletni govori naših modrijanov in pohujšljivo ravnanje naših gospodov, ki se iz vere, celó iz Boga, norčujejo. To je v resnici nevarno, ako pomislimo, da se je tudi že pri nas nesrečna nevera tako razširila. Krojač bil je prej pošten mož in glej, tudi ta se je že pokvaril!“ —

V tem nekdo potrka. „Prosto!“ oglasi se trgovec in v sobo stopi krojač.

„Ljubi gospod!“ reče trgovcu dostojno in resnobno, „tukaj vam prinašam račun in tukaj pobotnico. Gotovo se čudite mojemu današnjemu obnašanju. Toda potrpite, jaz vam vse pojasnim; ne zamerite, ako bodem govoril brez ovinkov. Jaz sem bil včeraj v gostilni in sem slišal iz vaših ust besede, katere so me globoko užalile. Ah, mislil sem si, ko bi vaše bogokletne besede slišal vaš oče! Kakor veste, sem stal z vami pri njegovi smrtni postelji; slišal sem, kako je vas vzorni, bogaboječ oče opominjal: „Otroci, častite, spoštujte in ljubite vero, dokler bodede živeli; vera ima večjo ceno nego vsi zakladi tega sveta; bogastvo in veselice ne osrečijo človeka, do prave blaženosti pelje samo vera“. Jaz sem se prepričal, da ste, ljubi gospod, pozabili besede vzornega očeta, katerega bom častil, dokler bodem živ. In to mi je dalo pogum, da sem davi igral vlogo goljufa. Storil sem to zato, da bi vam pokazal, kako daleč more

priti človek, ako zavrže vero in se ravna po vašem človeškem mnenju.“ Tako je govoril krojač dostojno in resnobno.

Trgovec je bil po teh besedah kakor poparjen. Pošteni krojač se je priporočil in odšel.

Po tem dogodku je bil trgovec kakor izpremenjen; začel je marljivo premišljevati in čitati knjige o veri, ponovil je stare krščanske navade v svoji hiši in predno je minilo leto, bil je lahkomišelní zasmehovalec vere, zvest nje branitelj, ljubitelj in izpolnjevatelj.

Pregovori.

Angleži pravijo o svoji domovini: „Angleško je raj za ženske, pekel za konje in vice za delavce.“ — Srbi pravijo: „Trije cigani in trije Lahi je vkup šest tatov!“ — Grki pravijo: „Ne zaupaj starim Turkom in mladim Srbom.“ — Rusi pravijo: „Grk govori resnico samo enkrat v letu“ in pristavljajo: „Cigana more v laganju prekositi samo Žid, Žida — Grk in Grka — hudobni duh.“ — Poljski pregovor se glasi: „Lah premišluje že poprej, predno naredi kakšno neumnost, Nemeec še le, ko jo dela, ali Poljak, kedar jo je že naredil.“ — Drugi poljski pregovor: „Kača se je Evi v raju lagala v laškem jeziku, Eva se je lagala Adamu češki, Bog je prve stariše proklel nemški in angel ju je izpodil iz raja v mažarskem jeziku.“ —an.

Podpirajte družbo sv. Cirila in Metoda!

je umrl zadnji moški potomec Moro-tovega rodu. Pokopali so ga v Zakamnu pri Vetrinju. N. p. v m.!

(**Hipotečna banka v Celovcu**) je dovolila do 1. febr. posojil v znesku 5.278.100 K. — Pri žrebanju dne 5. febr. se je potegnilo sreč v znesku 13.200 K. in sicer po 2000 K št. 181, 524, 1024; po 1000 K št. 1, 149, 214, 215, 318; po 200 K št. 27, 55, 182, 209, 751, 764, 857, 859, 860, 900; po 100 K št. 17 in 71. — Od prej še niso vzdignjene srečke: po 2000 K št. 57; po 1000 K št. 28, 158; po 200 K št. 44, 95, 267, 286, 297, 300, 589, 645 in 731.

(**Droblj.**) Na Koroškem je bilo lani 33 letoviš, v katerih je tekom poletja bivalo 6148 strank z 12.781 osebami. — Vlak je povozil dne 1. febr. blizu Lipe železniškega čuvaja J. Maier-ja. Truplo je bilo čisto raztrgano. Maier je bil star 27 let. — Podružnico „Südmarke“ so dne 11. t. m. ustanovili na Brnci. „Kaj pa je tebe treba bilo?“ — Štrajk v Lešah je končno poravnal. Delavcem so se plače zvišale za 5%. — Okrajni šolski svet v Velikovu je sklenil, da bodi kvalifikacija učiteljev javna in da sme vsak učitelj pregledati poročila o inšpekcijah (nadzorovanju).

Po drugih slovenskih deželah.

(**Biskup Strossmayer.**) Dne 4. febr. je praznoval djakovski biskup, pravi ponos Jugoslovancov, svoj 86. god. Za sv. očetom je sedaj on najstarejši škof katoliške cerkve. Bog mu daj doživeti še mnogo srečnih let!

(**Slovenska zmaga.**) Pri občinskih volitvah za celjsko okolico dne 6. in 7. t. m. so soglasno zmagali Slovenci. Nasprotniki se niso niti upali na bojišče. Slava! — V Žminju v Istri so pri obč. volitvah v drugi sijajno zmagali Hrvatje, dasi je c. kr. vlada prve volitve Lahom na ljubo razveljavila.

(**Naskok Nemcev na Ormož.**) Štajerski deželni odbor je nedavno izločil Ormož iz dosedanjega šolskega okraja in dovolil ustanovitev nemške dvorazrednice s samostojnim šolskim okrajem. Proti temu so se pritožile slovenske občine, a sodišče je njihovo pritožbo zavrnilo. Sedaj bode dobil Ormož popolnoma nemško šolo in v nemškem taboru je nad tem veliko veselje.

(**Drobne novice.**) Na dolenskem kolodvoru v Ljubljani je dne 8. febr. vlak skočil s tira. Dva vagona sta se razbila. Ljudem se ni nič pripetilo. — Dne 7. febr. se je v Ljubljani ustrelil z revolverjem Gustav Kavčič, trgovski sodrnik pri Iv. Jabačinu. Vzrok samomora je odpust iz službe vsled pijančevanja. — V Ameriko se je izselilo iz Kranjskega pretečeni mesec zopet 237 oseb. — Iz Istre se poroča, da je ondi 20.000 hrvatskih in slovenskih otrok brez šolskega pouka! Tako vlada „skrb“ za nas! — V Gradcu ustanovi južna železnica obratno ravnateljstvo. Tehnično ravnateljstvo je že prestavljeno v Gradec. — Na Brezjah na Gorenjskem se je podelilo l. 1899. 40.500 sv. obhajil.

Križem sveta.

(**Spravne konference**) na Dunaju nadaljujejo svoje delo. Malone vsak dan se vrše posvetovanja. Konečni izid je kajpak še vedno jako dvomljiv. — Državni zbor se zbere dne 22. febr.

(**Vojska v južni Afriki**) se nadaljuje, a na vedno nesrečo Angležev. Buri zmagujejo na vsej črti. Kar smešna so poročila Angležev, ki vedó vedno kaj praviti o svojih uspehih, a v resnici jo dobó povsod po hrbitu. Angležem se doslej ni posrečilo pridobiti niti enega znatnega uspeha, ker jih Buri premagajo povsod. Včasih se Angležem res umikajo, a samo, da jih speljejo v past in potem s tem večjo silo planejo na sovražnika. Angleški poveljnik Buller je 4. t. m. zopet prekoračil reko Tugelo. Prehod se je izvršil v dveh vrstah. Oddelek generala Wynnesona so Buri pognali nazaj ter so Angleži imeli velike izgube. Drugemu delu Angležev pod poveljstvom generala Lyttletona pa se je posrečilo prodreti do hriba Krantz-Kloofa. Dalje niso mogli prodreti, ampak so jih Buri od tod zopet pregnali in Buller je moral tretjič — nazaj čez Tugelo. Tudi ko bi prišel Buller v Ladysmith, bi mu dosti ne pomagalo, dokler ne premaga v Natalu Burov v odločilni bitki. V Kaplandiji je bil general Gatacre pri Sterkstroomu vroč boj z Buri. Maršal Roberts je dal povelje, naj začno Angleži prodirati na vseh bojiščih. Tako misli utruditi Bure, a utrudili se bodo najbrže le — Angleži. Vsakega človekoljuba mora veseliti, da pravična stvar Burov tako sijajno zmaguje.

(**Stavka**) na Severnem Češkem se nadaljuje. Bogati tovarnarji, večidel židje, nikakor nočejo ugoditi upravičenim zahtevam delavcev-premogarjev. Pomanjkanje premoga je vedno hujše in trpi vsled tega zelo velika obrt, pa tudi revno ljudstvo, za katero je edino kurivo po mnogih krajih, premog, vedno dražji.

(**Lakota med Slovaki.**) Ogorski listi poročajo, da je med Slovaki v nekaterih krajih huda lakota. Glavni živež jim je krompir, ki pa je jako

slabo obrodil. Zato se mnogi selijo v Ameriko. Vlada je 28 tisoč kron določila za javna dela, da bi si ljudje nekaj zaslužili. To je toliko, kakor nič. — Tudi na Hrvaškem je po mnogih krajih med kmeti huda lakota.

(**Mrlič v kovčeku.**) To je bil te dni dirindaj v poštne vlaku južne železnice. V III. razred je stopil blizu Celja nek mož v vidni razburjenosti. Plašne poglede je pošiljal na kovček, katerega je prinesel seboj. Iz kovčka se je širil sumljiv duh. Vsi popotniki v vozu so bili prepričani, da je plašni mož — morilec in da ima v kovčku svojo žrtev. Blizu Gradca je hotel mož izstopiti, a popotniki so ga zadržali in v Gradcu izročili policiji. Na kolodvoru so odprli kovček. Iz kovčka je šinil nepopisen smrad. Policaji so se morali prijeti za nos, v kovčku pa so bili veliki kosi pokvarjenega — štajerskega sira. Bil je mrlič, v njem pa polno življenja (črvov)!

(**Konec papirnatih goldinarjev.**) Sedaj so uničili vse papirnaté goldinarje, katerih se je bilo izdalo 57.883.361. 671.978 gld. v blagajne ni prišlo ob pravem času nazaj, in država je imela torej pri tem 671.978 gld. dobička.

(**Zaradi psa!**) Iz Velikega Varadina poročajo listi: V vasi Szefalo je kmet J. Várady ustrelil psa kmeta Al. Földessya. Ta se je maščeval s tem, da je ustrelil Varadya. Sodišče je obsodilo Földessya na 15 letno ječo. Iz žalosti nad tem je ustrelila njegova žena najprej svojo 6letno hčerko in potem sebe.

(**Slovesno proglašenje svetnikom.**) Dne 24. maja t. l. bo papež slovesno proglasil svetnikom blaženega Janeza Krstnika Lassale, ki je ustanovil red šolskih bratov. Ta red se je razširil tudi po Avstriji. V Gorici delujejo šolski bratje v slovenskem Alojzijevišču.

(**To in ono.**) V vasi Radoče pri Mostarju je umrla nedavno Angja Smoljan v starosti 106 let. Starka je bila do konca svojega življenja docela zdrava. — V Poznanju na Pruskem so odpustili iz službe vse tiste oglednike mesa, ki imajo poljska imena! — V Szent Istvanu na Ogorskem je 70-letna starka Szhrancin v prepričanju ubila z lopato svojega 80 letnega moža. — Osebné dohodarine je država minulo leto prejela 21.177.219 gld., blizu 4 milijone več kot v prejšnjem letu.

(**Vodozdravilstvo kot kaznen.**) Kneipp se gotovo ni nadejal, da se bode njegovo vodozdravilstvo rabilo kot kaznen in da bode tudi v tem pogledu imelo nenavaden uspeh. Iz Londona se namreč piše: Sodnik v Dartfordu je iznašel izvrsten pripomoček, kako naj se odstrani vlačugarstvo. Ukazal je namreč, da vsakega vlačugarja, katerega zasačijo, pošljejo v prisilno delavnico in v tistem času, kar bode v delavnici, ga morajo vsak dan dvakrat vreči v mrzlo kopel. Ta kaznen se je zdela „gospodom“ vlačugarjem sicer malo nečloveška, ali nič ni pomagalo, morali so se udati.

Družba sv. Cirila in Metoda. Od 15. sept. 1899 do koncem januarja 1900 so se poslali s Koroškega sledeči darovi: Podružnica „Opače in okolica“ 31 K; č. šolske sestre v Velikovu 70 K; g. župnik Anton Gabron iz Skočidola 116 K; po g. J. Ebnerju za podružnico v Medgorjah 28 K; podružnica za Beljak in okolico 52 K; po g. župniku M. Ražunu od posojilnice Št. Jakobske v Rožu za Velikovo šolo 60 K; podružnica za Kotmarovas in okolico 35 K; prof. A. Artel v Goričah pri Celovcu 10 K; uredništvo „Mira“ po g. V. Legatu zbirko 481 K 84 v; podružnica za Št. Kančijan in okolico 35 K.

Književnost.

O narodnostnih razmerah Avstro-Ogerske daje zanimiva pojasnila Hickmanov „Sprachenatlas“, 6 kart z besedilom, katerega je izdala znana tiskarna G. Freytag in Berndt na Dunaju. Cena 1 K.

„Der Süden.“ Organ für die politischen, culturellen und wirtschaftlichen Interessen der Kroaten und Slovenen. Zadržne številke imajo zopet prav zanimivo vsebino. Ta list izhaja trikrat na mesec na Dunaju. Naročnina znaša: Za celo leto 8 K, za pol leta 4 K, za četrt leta 2 K. — Rojaki! Razširjajte ta za naše razmere prepotrebni list povsod: V društvih, gostilnicah, kavarnah, med prijatelji in znanci!

Naša gospodarska organizacija.

Vabilo.

Gospodarska zadruga v Sinčivasi ima svoj

I. letni občni zbor

v nedeljo dne 25. febr. v svojem skladišču v Sinčivasi. Zborovanje se prične ob 1/3. uri popoldne.

Na dnevnem redu je poročilo o dosedanjem delovanju zadruga in o letnem računu.

Zborovanje je pristopno samo zadrugnikom.

Odbor.

Skladišče v Sinčivasi.

V sredo dne 7. febr. se je blaga pripeljalo v zadrugo za 2774 kron. Kmetje privažajo po več

vkup in se zato promet tudi lažje vrši. V Velikovec je prišlo 52 vozov. — Odkar je okrajno glavarstvo potrdilo sodbo slavne velikovske občine, se je prikazal zopet tudi policaj, ki je do sedaj pustil naše ljudi pri miru. Ko smo na cesti govorili z nekaterimi kmeti, ki pa svojih vozov niso imeli tik sebe, letal je redar po cesti sem ter tja, kakor razdražen sršen. Do zdaj je torej prepovedano govoriti s kmetom, ki se v mesto pripelje. Če bo to obveljalo, potem velikovsko mesto svoj tržni red lahko še malo lepše tolmači in nam prepove sploh s komu spregovoriti na cesti. Gotovo bo c. kr. okrajno glavarstvo tudi potem potrjevalo kazni, saj je na svetu že vse mogoče.

Gospodje pri liberalnem „Lagerhaus-u“ se hvalijo, da jim njihova zadruga oves izvrstno plačuje, — sev. Na prizadevanje nemških poslancev so nemški zadrugi dali za Osoje devet vagonov ovsu po ceni, ki je pri vagonu 200 kron višja kot tržna cena, torej pri metričnem stotu dve kroni več, nego se sicer plačuje. Če si bodo gospodje ovih 1800 kron sedaj razdelili, jih jim privoščimo, vsaj jih potrebujejo, in zavidni jim ne smemo biti, ker smo tudi mi dobili državne podpore 4000 kron, ki jih pa ne bomo med ude delili.

Vsak pameten človek vé, da taka kupčija ni noben vspeh v gospodarstvu, ker se enako ne dá prodajati vselej. Morebiti ni treba biti prorok, da more slavni „fortsritli“ zadrugi popred povedati, da enako nikoli ne bo več prodala svojega ovsu. Kaj bi obrtniki in drugi stanovni rekli, ko bi država delila enemu stanu take darove! Država je dolžna podpirati zadrugno življenje, a take podpore se ne smejo deliti med ude, marveč se morajo porabiti v trajni prid za vse, kakor pri našem skladišču za stavbo, ki bo v korist vsej okolici za stoletja, kakor upamo, vsaj dokler bo še kaj kmetov med nami. Upamo, da se naši udje ne bodo dali slepiti s tisto obilno „delitvijo“, ki jo imajo Nemci zdaj nastavljeno kot lek za koze.

Udov prihaja vedno kaj novih. V Velikovu samem jih je že 260, in to tik slavnega „fortschrüttlich“ „Lagerhaus-a“. Mnogi so se dolgo obotavljali, konečno pa pridejo tudi oni. Zanimivo je bilo jedno zadnjih sred; prišel je prvič nekdo, ki sicer ni bil „črne“ stranke. Jeden naših kmetov je zagledavši ga vprašal: „No, kje pa si ti do zdaj bil doma?“ Sosed je ves zarudel: „Zdaj tu, zdaj tam“. Drugi ga je začel učiti: „Ali si še-le zdaj zapazil, kam mi slišimo?“ In ko je bil dotičnik odšel, pravil je vrli našinec še: „To je 'n cah'. Akoravno pri nekaterih „cah“ gre, gre vendar le, in akoravno zadrugni voz v pričetku „cah“ teče, teče pa vendar in zmirom boljše pojde!

Gospodarske stvari.

(**Jetika [tuberkuloza] živine je nevarna ljudem.**) Na mednarodnem shodu zoper jetiko, ki je bil pred nedavnem v Berlinu, je govoril dr. Bolinger o tem, kako je jetika živine nevarna človeškemu zdravju. Ta strokovnjak je med drugim rekel: Jetika goveje živine in svinj je enaka jetiki ljudij; zelo nevarna je ljudem zato, ker se jetika goveje živine zmirom bolj širi. Nad vse gotovo je, da je mesó, pokvarjeno po jetiki živine, škodljivo in nalezljivo. Zaradi tega je treba, da se vsako meso, ki ljudem služi za jed, dobro speče ali skuha. Najbolj nevarno pa je piti mleko od jetičnih živalij. Mnogo otrok je dobilo jetiko samo od tega, ker so pili mleko jetičnih krav. Zato je neobhodno potrebno, mleko najprej skuhati, ker se s tem tuberkulozni bacili uničijo. Tudi prešiči, katerim se daje mleko jetičnih krav, se te bolezni kmalu nalezajo. V obvarovanje ljudij pred to nalezljivo boleznijo ni drugega pomagala, kakor strogo pregledovanje zaklane živine od strani zdravnikov, kakor se to godi sedaj v vseh omikanih državah. —an.

(**Praga zoper žganjepitje.**) Kakor poročajo „Kat. Listy“, ukazal je praški mestni svet, da morajo biti vsi prostori, v katerih točijo žganje, zaprti ob nedeljah od 12. ure popoldne, ob sobotah od 5. ure popoldne. Tisti prostori, v katerih se razun drugih pijač in jedij tudi žganje prodaja, smejo biti sicer ob zgoraj omenjenih urah odprti, toda prodajati v njih žganje je strogo prepovedano. Prav!

(**Kako je mogoče imeti na deželi stalne posle?**) Mnogi odlični poljedelci vedno premišljujejo, kako bi bilo mogoče zabraniti, da bi se ljudje iz dežele ne preseljevali v mesta, ker je to preseljevanje vzrok, da na deželi primanjkuje za obdelovanje polja potrebnih poslov. — V prvi vrsti je treba, da bi poljedelci skrbeli za zdrava in cenena delavska stanovanja. V tem oziru bi mogli veliki posestniki dati dober izgled. Namesto drugih „športov“ in lova, namesto da toliko denarja žrtvujejo za divjačino, naj bi rajši malo več storili za svoje ljudi! V drugi vrsti pa je treba skrbeti delavcem za hrano, ki bi bila dober kup, zdrava, tečna in izdatna. V tem pogledu se pri nas preveč prezira zelo koristna žival, katera bi izvrstno ko-

ristila zlasti oženjenim delavcem na deželi: to je koza. Naše domače koze so večinoma slabe, pokvarjene, in je torej treba izrediti boljše pleme s švicarsko kozo (Saannenziege). V goratih krajih na Nemškem začele so mnoge občine vpeljevati švicarsko kozo in poskušnje so se dobro obnesle. Največ koz ima Grška, kjer na eden tisoč prebivalcev pride 1725 koz; pri nas pride na tisoč prebivalcev samo 43 koz. Koza je jako rodovitna in koristna žival. Dobra koza pri nas dá povprek 3 litre mleka na dan. Koza potrebuje kakor znanu le malo krme. Namesto ene krave lahko redimo 7 koz. Seveda koza zahteva najboljše krmo, ker vsako gnjilo krmo takoj ovoha. Kozo je treba krmiti malo ali večkrat. Največ koristi dá koza od 2. do 5. leta. Več kakor 5 let stare koze imeti ni vredno. —an.

Tržne cene.

V Celovcu, dne 8. februarja.

Ime blaga	na birne		na hektolitre		Prignalo se je
	K	v	K	v	
pšenica . . .	10	82	13	52	— konjev
rž . . .	8	47	10	58	4 pitanih volov
ječmen . . .	—	—	—	—	39 vprežnih volov
oves . . .	4	33	5	41	7 juncev
tursica . . .	7	36	9	20	49 krav
pšeno . . .	14	40	18	—	— telic
fižol . . .	—	—	—	—	48 pitanih svinj
krompir . . .	2	—	3	24	187 prascev
leča . . .	—	—	—	—	
grah . . .	—	—	—	—	

Pitani voli so po — K do — K, vprežni voli po 238 K do 246 K, krave po 84 K do 244 K.

Sladko seno je meterski cent po 4 K 60 v do 4 K 80 v, kislo seno po 2 K 90 v do 4 K 40 v, slama po 3 K — v do 3 K 60 v.

Promet je bil srednji. Sena in slame so malo pripeljali. Kupci so bili iz Celovca in okolice ter s Tirolskega.

Velikovec, dne 7. februarja. Prignalo se je: 1 bik, 172 volov, 85 krav, 5 telic, 4 teleta. Cena pitanih volov 58 do 62 K, tovrstnih volov 52 do 58 K metriški cent žive vage; 10 ovac, 47 živih in 38 zaklanih svinj; cena zaklanih svinj 82 do 90 v za jeden kilo mesa.

Promet z govejo živino je bil srednji, prišli so mesarji iz Celovca in Maribora. Zaklane svinje so bile vse prodane.

Dražbe.

Velikovec. Dne 23. febr. ob 10. uri, izba št. 6, Friel-novo posestvo Podgoro, d. ob. Podgora, vl. št. 16. Cena 18.511 K, najnižja ponudba 12.340 K.

Pliberk. Dne 7. marca in 11. aprila od 1/2 11. do 12. ure, Hanzmanovo posestvo Neže Močivnik v Podkraj, vl. št. 14, d. ob. Podkraj. Cena 1682 gld.

Rožek. Dne 2. marca od 11. do 12. ure prostovoljna dražba posestva J. Maurerja, p. d. Lampa v Potoku, d. ob. Lipa, vl. št. 38. Cena 5187 K.

Vabila.

Hranilnica in posojilnica za št. Štefan na Zilji in okolico ima svoj letni občni zbor dne 18. t. m. v hiši Boštjana Hebeina, p. d. Peček-a, v Smolčicah ob 2. uri popoldne po navadnem redu. K obilni udeležbi vabi odbor.

Hranilnica in posojilnica za št. Lenart pri sedmih studencih napravi svoj letni občni zbor v nedeljo dne 18. februarja, ob 4. uri popoldne, v gostilni pri Majriču z navadnim dnevnim redom. K obilni udeležbi vabi vse ude načelnštvo.

Loterijske srečke od 10. februarja 1900.

Trst	47	25	26	45	86
Linc	24	32	37	25	58

NAZNANILA.

Novosezidana hiša,

ki ima 5 sob in hlev s skednjem, okoli hiše lep sadni vrt in njivo za 9 birnov posejanja, se prodá iz proste roke. Več pove posestnica Antonija Kandut, p. d. Šogelnica v Štebnu v podjurski dolini, pošta Globasnica na Koroškem.

C. in k. dvorna **tovarna za orgle**

bratov **RIEGER**

v Krnovem (Jägerndorf)

avstr. Šlezija

izdeluje izvrstne in cene **cerkvene orgle.**

Gz. Nc I 64/00

1

Oklic.

Dne 15. marca 1900 ob 11. uri popoldne prodalo se bode po prostovoljni dražbi na licu mesta p. d. Albrechtovo posestvo na Blati (Dürnmoos) pri Velikovecu; zemljiških knjig vložna št. 19, d. ob. St. Jakob (sedanji posestnik Ivan Grün) in sicer v dveh delih, namreč več parcel ležečih ob državni cesti, ki merijo 8 ha 23 a 36 m² in se cenijo na 1400 gld. in potem ostalo posestvo, ki se cenijo na 3800 gld. Ako za parcelno skupino kupca ne bo, izklicalo se bo celo posestvo za 5200 gld.

Zvršilni pogoji ležijo na ogled v sodni pisarni. C. kr. okrajna sodnija v Velikovecu, oddelek I. dne 25. januarja 1900.

Služba organista in mežnarja

se takoj oddá v Borovljah.

Ponudbe naj se pošiljajo župnijskemu uradu.

Na prodaj imam

okolu 250 meterskih centov **sladkega sena** in kakih 70 meterskih centov **detelje**. Oddaja se tudi na drobno od 10 centov naprej. Cena po dogovoru. **Janez Vošpernik**, posestnik v Gorjah; pošta Vrba na Koroškem.

Vino „Izabela“,

bele barve, prodá blizu 40 polovnjakov po zelo nizki ceni **M. Lačen**, posestnik vinogradov pri Sv. Tomažu blizu Ormoža na Štajerskem. Kdor želi vino kupiti, naj se blagovoli obrni do gornjega posestnika pismeno, kjer izve ceno in druge pogoje.

OVES

(„Willkomm“).

Ta težki oves obrodi v vsaki zemlji, je najbolj rodovit in najprej dozori. Zraste visoko in daje prav dobro slamo za krmo, na njivi pa se ne vleže. Ker se ta oves na redko seje, zadostuje 50 kil za eno oralo. — Podpisano oskrbnštvo pošilja 25 kil za 4 gld., 50 kil za 8 gld. 50 kr., 100 kil za 16 gld. z vrečo vred. Uzorce po 5 kil pošilja s pošto franko proti 1 gld. 50 kr. predplačila.

Oskrbništvo graščine Golič pri Konjicah (Gonobitz), Štajersko.

Brady-jeve

želodčne kapljice

(prej Marijacejske želodčne kapljice)

pripravljene v lekarni „pri ogerskem kralju“

C. Brady-a na Dunaju I., Fleischmarkt 1, so starodavno in znano pomagilo, ki krepča želodec pri slabi prebavi in želodčnih težavah.

Ena steklenica stane . . . 40 kr.
Dvojnata steklenica . . . 70 „

Zopet moram opozarjati, da moje kapljice ponarejajo. Pazi se naj torej pri nakupu na zgornjo varstveno znamko s podpisom **C. Brady** in zavrne se naj vsak izdelek, ki nima zgornje varstvene znamke in podpis **C. Brady**.

Želodčne kapljice lekarnarja **C. Brady** (prej Marijacejske želodčne kapljice)

so zavite v rudeče škatlice in imajo podobo Marijacejske matere božje kot varstveno znamko. Pod varstveno znamko mora biti zraven stoječi podpis **C. Brady**.

Posamezni deli so navedeni.

Želodčne kapljice se pristne dobivajo v vseh lekarnah.

Tiskarna družbe sv. Mohorja

se uljudno priporoča za natiskovanje vizitnic, pismenih zavitev itd. po najnižjih cenah.

Pristne

kranjske klobase,

pravi borovničar in brinjevec, žimo od 60 kr. naprej, pošilja

Albin Rant,

trgovec v Kranju.

Dobiva se najceneje v podpisani lekarni, od koder se tudi jeden kos z obratno pošto razpošilja, ako se naroča po pošti.

Pogled mestnega trga in lekarne Trnkóczy-ja v Ljubljani.

Lekarna Trnkóczy,

v Ljubljani,

priporoča naslednja, že mnogo let z dobrim uspehom preskušena zdravila:

Dr. pl. Trnkóczy-ja

želodečne

kapljice. Dobro sredstvo za želodec. — 1 steklenica 20 kr., 12 steklenic 2 gld.

Dr. pl. Trnkóczy-ja

krogljice

odvajalne (čistilne), čistijo želodec. — Škatlja 21 kr., 6 škatljic 1 gld. 5 kr.

Pocukrane krogljice, 1 škatlja 40 kr., 3 škatlje 1 gld.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

prsní, pljučni in kašljav sok ali zeliščni sirup, sestavljen z lahko raztvorljivim vapnenim železom, utiša kašelj, raztvorja sliz, ublažuje bol in kašelj, vzbuja slast do jedi in tvori kri. — 1 steklenica 56 kr., 6 steklenic 2 gld. 50 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

protinski ali drgnilni cvet (udov cvet, Gichtgeist) je kot bol utešujoče, ublažujoče drgnjenje za križ, roke in noge, kot novo poživljajoče drgnjenje po dolgi hoji in težkem delu itd. priporočljiv. — 1 steklenica 50 kr., 6 steklenic 2 gld. 25 kr.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

kurja očesa, izkušeno sredstvo zoper boleča kurja očesa, bradavice, otrpnenje kože, kraste, roženico, žulje in ozeblino. Ima to veliko prednost, da se samo le s priloženim čopičem bolni del namaže. — Steklenica po 40 kr., 6 steklenic 1 gld. 75 kr.

Varstvena znamka.

Za varčne gospodinjke, dojenčke, otroke, nervozne, ozdravljence, malokrvne, bledične, za vsakega bolnika, sploh za vsakega se priporoča namesto brezmočne, dražljive kave in ruskega čaja doktor pl. Trnkóczy-ja **kakao sladni čaj** kot tečno, krepilno, zdravo, najboljše in najcenejše redilno sredstvo. Zametek (1/4 kile vsebine) 20 kr., 14 zamotkov samo 2 gld. 25 kr.

Ker je vedna skrb p. n. ekonomov, kmetovalcev, živinorejcev itd. obrnjena na ohranitev zdrave in krepke živine, opozarjamo iste posebno na naše doktor Trnkóczy-jeve redilne preparate za živino.

Doktor pl. Trnkóczy-ja

živinski

redilni prašek za notranjo rabo pri kravah, volih in konjih. Že skoro 50 let z najboljšim uspehom v rabi, kedar živina noče žreti in da se zboljša mleko. — Zametek z rabilnim navodom 50 kr., pet zamotkov samo 2 gld.

Varstvena znamka.

Prašičji

krmilni in redilni prašek. Varstveno in dijetlično sredstvo za prašiče. Za notranjo rabo, za tvorbo mesa in masti. — Zametek 25 kr., pet zamotkov samo 1 gld.

Varstvena znamka.